

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 283/2018-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. júla 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], zastúpených obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária Mestická, Slovíková, s. r. o., Hviezdoslavova 6, Žilina, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Zuzana Slovíková, vo veci namietaného porušenia ich základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom mesta Žilina, stavebného úradu v konaní vedenom pod č. 21640/2013-1134/2015-OS-DRA, postupom Okresného úradu Žilina v konaní vedenom pod č. OU-ZA-OVBP2-2015/009943/PAV a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 20 S 118/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. marca 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ v 1. rade“), a [REDAKOVANÉ] (ďalej spolu aj „sťažovatelia“) vo veci namietaného porušenia ich základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom mesta Žilina, stavebného úradu (ďalej len „mesto“) v konaní vedenom pod č. 21640/2013-1134/2015-OS-DRA (ďalej aj „napadnuté konanie mesta“), postupom Okresného úradu Žilina (ďalej len „okresný úrad“) v konaní vedenom pod č. OU-ZA-OVBP2-2015/009943/PAV (ďalej aj „napadnuté konanie okresného úradu“) a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 S 118/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že rozhodnutím mesta č. 21640/2013-1134/2015-OS-DRA z 12. januára 2015 bolo sťažovateľovi v 1. rade nariadené odstránenie stavby – rekreačného objektu na pozemku parc. č. C KN 520/53 v katastrálnom území Mojšová Lúčka, okres Žilina. Okresný úrad svojím rozhodnutím č. OU-ZA-OVBP2-2015/009943/PAV z 20. apríla 2015 potvrdil uvedené rozhodnutie mesta. Proti rozhodnutiu okresného úradu sťažovateľ v 1. rade podal žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, o ktorej rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 20 S 118/2015 z 26. apríla 2016, ktorým bola žaloba zamietnutá. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal odvolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom sp. zn. 6 Sžo 26/2016 z 23. novembra 2017 tak, že rozsudok krajského súdu potvrdil.

3. Sťažovatelia považujú *„postup správneho orgánu (tak v prvom ako aj v druhom stupni) a taktiež správneho súdu za nesprávny a rozhodnutie o odstránení stavby, ako aj potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu a rozhodnutia vydané v rámci súdneho konania o preskúmanie zákonnosti za nezákonné v rozpore s čl. 20 Ústavy SR“*.

4. Sťažovatelia v rámci opisu skutkového stavu v predmetnej veci uviedli nasledujúce:

«Sťažovateľ 1/ postavil drobnú stavbu na základe Nájomnej zmluvy č. 4/2011, ktorú dňa 01.03.2011 uzatvoril s Urbárskou obcou, pozemkové spoločenstvo, v Mojšovej Lúčke, ktorá v tom čase mala oprávnenie na uzatváranie takých nájomných zmlúv, za účelom osadenia dočasnej stavby pre uskladnenie rybárskych potrieb a rekreáciu...»

Dňa 09.10.2013 vydal „Orgán štátneho stavebného dohľadu“ (bez bližšej špecifikácie) oznámenie o výkone štátneho stavebného dohľadu a nariadil miestne zisťovanie (bez bližšej špecifikácie), pričom sťažovateľovi 1/ uložil povinnosť predložiť „všetky doklady týkajúce sa stavebnej činnosti resp. stavieb na uvedenom pozemku, doklady týkajúce sa pozemkov“ (bez bližšej špecifikácie). Výkon štátneho stavebného dohľadu sa mal uskutočniť „na prešetrenie stavebnej činnosti, resp. stavieb na pozemku v katastrálnom území Mojšová Lúčka (v lokalite pri vodnom diele) u nájomníkov pozemkov“ (bez bližšej špecifikácie)...

Následne bolo sťažovateľovi 1/ nariadené odstránenie predmetnej stavby, a to rozhodnutím zo dňa 28.04.2014, ktoré bolo v rámci odvolacieho konania zrušené pre procesné pochybenia prvostupňového orgánu a vec vrátená prvostupňovému správne mu orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Prvostupňový správny orgán vyzval výzvou zo dňa 31.10.2014 sťažovateľa 1/ na preukázanie, že dodatočné povolenie stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými stavebným zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania a osobitnými predpismi, a to predložením dokladu, ktorý preukazuje súlad stavby so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie - Územným plánom mesta Žilina.»

5. V súvislosti s tým sťažovatelia poukázali na to, že mesto vydalo rozhodnutie o nariadení odstránenia stavby „s odôvodnením, že stavba, ktorá je predmetom konania o dodatočnom povolení stavby, je v rozpore so záväznou časťou Územného plánu mesta Žilina, a teda v rozpore s verejným záujmom“.

6. K tomu sťažovatelia uviedli nasledujúcu argumentáciu:

„1. Územný plán mesta Žilina, na ktorý správny orgán v napadnutom rozhodnutí poukazuje, bol spracovaný v roku 2011, schválený uznesením Mestského zastupiteľstva č. 15/2012 dňa 20.02.2012 a jeho záväzné časti boli vyhlásené všeobecne záväzným nariadením č. 4/2012.

Podľa záväzných častí Územného plánu Žilina je časť parcely C KN č. 530/53 v kat. ú. Mojšová Lúčka, na ktorej sa nachádza stavba, súčasťou plochy zelene brehovej a izolačnej 8.42.ZBI/02 so základnou funkciou jestvujúceho zariadenia verejného stravovania, funkciami dopĺňajúcimi šport a rekreáciu, zelene izolačnej a ekostabilizačnej a prvkami územného systému ekologickej stability (biocentrum miestneho významu Mbc 1 - Dúbrava, Trnové - Mojšová Lúčka, biokoridor nadregionálneho významu Nrbk 1 - Rieka Váh). Doplnkovou funkciou sú detské ihriská, pešie a cyklistické chodníky a drobná architektúra. Typom stavebnej činnosti je údržba existujúceho objektu, údržba a ochrana zelene, vybudovanie detských ihrísk a cyklistických chodníkov.

Pokiaľ sa napadnuté rozhodnutie odvoláva na vyššie uvedený Územný plán mesta Žilina, je potrebné poukázať na dve zásadné skutočnosti : realizáciu drobnej stavby začal sťažovateľ 1/ na základe nájomnej zmluvy z roku 2011. Územný plán mesta Žilina bol schválený uznesením Mestského zastupiteľstva č. 15/2012 dňa 20.02.2012 a jeho záväzné časti boli vyhlásené všeobecne záväzným nariadením č. 4/2012.

Ak teda Územný plán mesta Žilina počíta s tým, že v rámci stavebnej činnosti je možná údržba existujúceho objektu, ktorý v prípade sťažovateľa 1/ v čase nadobudnutia účinnosti plánu už existoval, je potom takéto odôvodnenie rozhodnutia nezákonné a rozhodnutie je potrebné zrušiť.

Navyše stavebný úrad so sťažovateľom 1/ ako účastníkom konania o dodatočnom povolení stavby začal konať až dňa 09.10.2013, kedy vydal oznámenie o výkone štátneho stavebného dohľadu a nariadil miestne zisťovanie.

2. Stavebný úrad taktiež pochybil pri posudzovaní stavby sťažovateľa 1/, keď túto posúdil ako stavbu vyžadujúcu stavebné povolenie. Ako vyplýva zo spisového materiálu, jedná sa o malý ľahko rozoberateľný objekt, ktorý nie je pevne spojený so zemou, pretože je uložený na betónových tvárniciach, ktoré sú voľne položené na holom zemskom povrchu, čím nedošlo k úprave povrchu výkopovými právmi, nie je pevne spojený so zemou

a nemôže byť hodnotený ako stavba . Táto nie je a ani nikdy nebola pevne spojená so zemou žiadnym spôsobom uvedeným v ustanovení § 43 stavebného zákona.

V zmysle platne uzatvorenej nájomnej zmluvy s vlastníkom pozemku, na ktorom stavba stojí - sťažovateľom 2/, sťažovateľ 1/ dodržal všetky ustanovenia tejto zmluvy, kedy bol oprávnený na pozemku umiestniť dočasnú stavbu - drevený domček, unimobunku, poľné WC, ktorá nebude spojená s povrchom zeme betónovými základmi.

Túto jednoduchú stavbu, ktorá nie je spojená so zemou pevným základom, sťažovateľ 1/ využíva len na rekreačné účely, nakoľko je športovým rybárom, a na uskladnenie rybárskych potrieb.

3. V súvislosti s preukázaním dôvodnosti ústavnej sťažnosti poukážujem na odlišné stanovisko sudkyne [REDAKOVANÉ] k rozsudku Krajského súdu v Žiline, ktoré je jeho súčasťou. V plnej miere sa prikláňam k tomuto názoru, a to, že stavba bola realizovaná v roku 2011, t. j. v čase, keď aktuálne platný územný plán mesta nebol schválený. Ak teda sťažovateľka 1/ postavila predmetnú stavbu v čase, keď územný plán mesta neplatil, nemohla ani dodatočne preukázať súlad stavby s týmto územným plánom.“

7. K ochrane vlastníckeho práva sťažovateľa poukázali na nasledujúce:

„Plánovaným postupom Mesta Žilina by došlo k likvidácii rekreačných chatiek, ktorých majitelia sú od júla 2010 právoplatnými nájomcami dotknutých pozemkov na dobu 15 rokov, čo sa týka aj sťažovateľky 1/, a tým by boli znehodnotené nielen jej investície, ale predovšetkým športovo - rybárske a rekreačné aktivity. V tejto súvislosti považujem za potrebné poukázať aj na príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o všeobecnej prevenčnej povinnosti pri predchádzaní vzniku škôd, okrem iného aj na majetku.

Ďalšou skutočnosťou, pre ktorú považujem ústavnú sťažnosť za dôvodnú, je zohľadnenie záujmov členov pozemkového spoločenstva Urbárska obec o zachovanie umiestnených rekreačných chatiek a nájmu pozemkov, ku ktorým má sťažovateľka 1/ riadnu nájomnú zmluvu, a splnila všetky zákonné náležitosti v konaní o dodatočnom povolení stavieb, s výnimkou zosúladenia s územným plánom prijatým Mestom Žilina dňa 20.02.2012. Zdôrazňujem, že predmetná rekreačná chata nemá charakter stavby, je bez akýchkoľvek pripojení na inžinierske siete a so zemou nie je spojená pevným základom.

Sťažovateľka 1/ ako vlastníčka rekreačnej chaty postavenej na súkromných pozemkoch má za to, že Mesto Žilina pri vypracovaní územného plánu musí vlastnícke práva súkromných osôb rešpektovať, a to v súlade s Ústavou SR (čl. 20), správnym poriadkom (§ 3 Základné pravidla konania) ako aj ďalšími právnymi predpismi. To je potrebné rešpektovať aj pri vydávaní rozhodnutí v rámci stavebného konania. “

8. Sťažovatelia v závere svojej sťažnosti navrhli vydať tento nález:

„1. Krajský súd v Žiline v konaní pod č. k. 20S/118/2015 v spojení s konaním na Najvyššom súde SR pod č. k. 6Sžo/26/2016 Žilina, porušil právo sťažovateľa 1/ a 2/ na vlastnícke právo k majetku vyplývajúce z čl. 20 Ústavy SR.

2. Okresný úrad Žilina v konaní pod č.: OU-ZA-OVBP2-2015/009943/PAV porušil právo sťažovateľa 1/ a 2/ na vlastnícke právo k majetku vyplývajúce z čl. 20 Ústavy SR.

3. Mesto Žilina, stavebný úrad v konaní pod č. 21640/2013-1134/2015-OS-DRA porušil právo sťažovateľa 1/ a 2/ na vlastnícke právo k majetku vyplývajúce z čl. 20 Ústavy SR.

4. Sťažovateľovi 1/ a 2/ priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 390,50 EUR, ktorú je porušovateľ práva 1/, 2/, 3/ spoločne a nerozdielne povinný vyplatiť jeho právnomu zástupcovi na účet vedený v Primabanke, a.s., pobočka Žilina, č. účtu: 4260082100/3100 do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia.“

9. Podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažovatelia tiež navrhli, aby ústavný súd rozhodol o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť rozhodnutia okresného úradu č. OU-ZA-OVBP2-2015/009943/PAV z 20. apríla 2015 a rozhodnutia mesta č. 21640/2013-1134/2015-OS-DRA z 12. januára 2015. Tento návrh odôvodnili predovšetkým tým, že uvedené rozhodnutia nadobudli právoplatnosť 4. mája 2015 a je reálna obava, že príslušný správny orgán nariadi nútený výkon rozhodnutia, čím vznikne sťažovateľovi v 1. rade závažná ujma, keďže do stavby investoval nemalé finančné prostriedky a na tento účel uzatváral aj nájomnú zmluvu na prenájom pozemku.

II.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Pokiaľ ide o napadnuté konanie mesta, okresného úradu a krajského súdu a rozhodnutia, ktoré sú výsledkom uvedených konaní, ústavný súd konštatuje, že nemá právomoc preskúmať uvedené konania či rozhodnutia. Napadnuté konanie mesta a jeho rozhodnutie z 12. januára 2015 už na základe odvolania sťažovateľa v 1. rade preskúmal okresný úrad, ktorý vydal rozhodnutie z 20. apríla 2015 o zamietnutí odvolania a potvrdení rozhodnutia mesta z 12. januára 2015. Toto rozhodnutie okresného úradu bolo preskúmané krajským súdom na základe žaloby sťažovateľa v 1. rade. Krajský súd v tejto veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 20 S 118/2015 z 26. apríla 2016, ktorým žalobu zamietol. Uvedený rozsudok na základe odvolania sťažovateľa v 1. rade preskúmal najvyšší súd, ktorý rozsudok krajského súdu potvrdil.

13. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných

súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

14. Na základe týchto skutočností ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

15. Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že sťažovatelia v sťažnosti nenapádajú postup či rozhodnutie najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho sp. zn. 6 Sžo 26/2016, preto ho ústavný súd ani nemohol preskúmať. Je pritom irelevantné, že v prvom bode petitu sťažnosti sťažovatelia navrhujú vysloviť porušenie svojho základného práva napadnutým konaním krajského súdu „*v spojení s konaním na Najvyššom súde SR pod č. k. 6Sžo/26/2016*“. Takto formulovaný petit pôsobí zmätočne a nemožno z neho vyvodit', že sťažovatelia napádajú aj postup či rozhodnutie najvyššieho súdu. Navyše, v sťažnosti sú ako porušovatelia práva označení len mesto, okresný úrad a krajský súd.

16. Odmietnutím je sťažnosť sťažovateľov vybavená v celom rozsahu vrátane ich návrhu na vydanie dočasného opatrenia, ktorého vydanie prichádza do úvahy len v prípade sťažnosti prijatej na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júla 2018